

Abstrakt

Cílem mé bakalářské diplomové práce je komparace dobytí Konstantinopole latinskými vojsky čtvrté křížové výpravy roku 1204 a osmanskými Turky v roce 1453. Oba tyto mezníky v dějinách Byzance znamenaly pro říši velikou katastrofu a jejich následky měly dalekosáhlý dopad na všechny struktury byzantské společnosti. Konstantinopol – politické, duchovní a kulturní centrum Byzance - díky svému monumentálnímu hradebnímu systému odolala mnoha pokusům o dobytí a právě tato skutečnost musí nutně vyvolat otázku, proč právě v těchto dvou případech její obrana selhala. V této práci jsem se snažil rozebrat oba pády města v širším kontextu a komparovat je nejen z vojenského a strategického hlediska, kde jsou rozdíly mezi těmito událostmi zcela evidentní. Křížácké vojsko, které v roce 1204 dobylo Konstantinopol, se v žádném případě nemohlo měřit s obrovskou a silně disciplinovanou armádou osmanského sultána Mehmeda II. Soustředil jsem se také na motiv oblehatelů a jejich chování k Rhómájům. S obecně známým stereotypem, že latinové znamenali pro Konstantinopol ve všech ohledech daleko větší katastrofu než osmanští Turci, by se dalo polemizovat. Nejnovější poznatky současných historiků tento obecný názor vyvrací a poukazují především na fakt, že křížáci Byzanc nezničili, kdežto úspěšný útok Mehmeda II. na Konstantinopol znamenal její konec. Stejně tak brutální chování Osmanů v dobytém městě zůstávalo doposud stranou zájmu mnoha historiků, kteří ve svých studiích vyzdvihují především jejich náboženskou toleranci k Rhómájům, ale krutost a násilí páchané na obyvatelích města pomíjejí, či ji zmiňují pouze okrajově. Dále mi šlo o zachycení náboženské a ideové podstaty obou útoků a otázku prestiže dobytí metropole východního císařství, respektive římské říše. Prestiž bezesporu sehrála zásadní roli v případě útoku osmanského sultána Mehmeda II., který si dobytím Konstantinopole chtěl pojistit svou pozici na trůně, ale roku 1204 byla poněkud upozaděna ekonomickým zájmem benátské republiky v roce 1204.